

[Christmas Møller.]

Dette har vi for vort Vedkommende ikke ment rimeligt, og vi har derfor stillet nogle Ændringsforslag, af hvilke jeg kun har omtalt Ændringsforslag Nr. 1, hvorefter Gær udgaar, men en lang Række andre Ændringsforslag korresponderer jo hermed.

Dernæst stiller vi Ændringsforslag om, at den Række af overordentlig skræppe og meget indskrænkende Bestemmelser i Henhold til § 2 med Hensyn til den Koncession, som Handelsministeren kan give enten Spritfabrikkerne eller et andet Selskab, bliver meget mildere. Vi siger ikke, at Handelsministeren ikke skal have Ret til at føre en vis Kontrol med Selskabet, naar det er en monopolagtig Virksomhed; vi siger ikke, at Handelsministeren ikke skal have Ret til at faa Besked om Virksomhedens hele Forhold, men vi hævder det Synspunkt, at den højtærede Handelsminister nu alligevel ikke kan være saa duelig med Hensyn til et saadant Selskabs Reparationer, Fornyelser, Afskrivninger, Administration, Henlæggelser og Udbyttefordeling som Selskabet selv.

Jeg skal slet ikke ved denne fredelige Forhandling udtale mig om, hvor megen eller hvor ringe Tillid vi har til Handelsministeren, men kun sige, at vi synes, det er Forhold, som man bør lade Selskabet i videst mulig Udstrækning selv ordne; og vi har Lov til at sige, at det Selskab, der er Tale om, ved sin Udbyttepolitik, ved sin Konsolideringspolitik, ved sin Prispolitik har vist sig at være et af de fremmest og fornemste i Retning af at føre en høj og hæderlig Økonomi.

Hvis man tager Selskabets Regnskaber gennem en lang Aarrække tilbage, kan man ikke kan sige andet, end at vel har det maaske paa en Række Omraader haft gode Vilkaar at arbejde under, men dette Selskab har saa lidt som andre store fremragende Selskaber misbrugt den Stilling, de har haft, det har tværtimod ført en økonomisk Politik, som bevirker, at Selskabet i Dag er overmaade stærkt, økonomisk set. Vi mener derfor, at Handelsministeren ikke behøver at blande sig i det paa de Omraader, der omtales i Punkterne c., d., e., h. og j. I Almindelighed synes vi, man har Lov til at sige, at Staten og Kommunerne økonomisk ikke har gjort det bedre, og vi kunde vel ogsaa nævne Selskaber af den ene eller den anden Karakter, som baade Handelsministeren har haft med at gøre, og som Staten har været indblandet i, hvis

Økonomi aldeles ikke kan staa Maal med dette Selskabs.

Derfor er vort Standpunkt det, at Handelsministeren naturligvis skal have Ret til at give Koncession, men at binde ham paa denne stærke Maade, som det her foreslaas, finder vi ganske urimeligt.

Vi stiller i Ændringsforslag Nr. 13 Forslag om, at Koncessionstidens Maksimum udvides fra 10 til 25 Aar. Et andet Mindretal stiller Forslag om, at Koncessionstidens Maksimum ændres fra 10 til 5 Aar. Jeg vil, da dette Ændringsforslag er omtalt fra anden Side, gerne sige et Par Ord derom; dette er der saa meget mere Grund til at gøre, da det jo er en Kendsgerning, som vi paa Forhandlingernes videre Stadium maa tage Hensyn til, at det var lige ved, at Handelsministeren havde faaet Venstres Tilslutning til Lovforslaget, blot han havde ændret sine Kartoffelsynspunkter en Smule. Dette maa man naturligvis tage Hensyn til. Man kan heller ikke ud fra en forstandig økonomisk Betragtning lade være med at sige, at det er fuldkommen meningsløst af Venstre mindretallet at stille Ændringsforslag om, at Koncessionstiden ikke maa være over 5 Aar.

Det er tvivlsomt, om 10 Aar er tilstrækkeligt — vi kunde godt ønske en længere Varighed, ud fra den Betragtning, at der for et saadant Selskab skulde være Fred og Ro et godt Stykke Tid; men at indskrænke Tiden til 5 Aar, naar man ved, hvor langvarige den Slags Forhandlinger er, finder vi ganske urimeligt. De nu førte Forhandlinger har vel staaet paa i mellem halvandet og to Aar, og hvis man vedtog Venstre mindretallets Forslag om en Periode af højest 5 Aar, skulde Selskabet altsaa give sig i Forhandling med Handelsministeren omtrent med det samme!

Under den videre Forhandling i det høje Landsting, hvor der jo er meget mere Sagkundskab til Stede hos de oppositionelle Partier, end det ærede Medlem Hr. Himmelstrup og jeg repræsenterer, idet Landstingets højtærede Formand sidder i det raadgivende Udvalg og derfor er meget mere sagkyndig end det ærede Medlem Hr. Himmelstrup, og noget lignende kan siges om min Landstingsgruppes Formand, tror jeg, man maa gaa ud fra, at dette Forhold, at man eventuelt næsten vil tvinge Handelsministeren til, for at faa noget igennem, at gaa ind paa et Forslag om en 5-aarig Periode for en stor, velledet Virksomhed, vil have en betydelig Indflydelse paa en Række af mine Meningsfæller med Hensyn